

MISIR ÜRETİCİ KAYIT SİSTEMİ – DTÖ BAĞLAMINDAKİ GELİŞMELER

Mısır Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından 16 Ocak 2016 tarihinde yayımlanan ve 16 Mart 2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren 2016/43 sayılı Karar ile Mısır'a ithal edilen bazı ürünler için diğer ülke üreticilerinin veya ticari marka sahibi firmaların, Mısır İhracat ve İthalat Kontrol İdaresi'ne (GOEIC) kayıt yaptırmaları zorunluluğu getirilmiştir. Bu çerçevede, uygulamanın yürürlüğe girmesi ile birlikte sisteme kayıtlı fabrikalarda üretilmemiş veya sisteme kayıtlı ticari marka sahibi firmalardan ithal edilmemiş ürünlerin Mısır iç piyasasına girmesine izin verilmemektedir.

Önemli bir ihrac pazarımız olan Mısır'a ihracatımızı doğrudan etkilemesi nedeniyle üretici kayıt sistemi başından itibaren Bakanlığımızca yakından takip edilmiş, sisteme ilişkin doğru bilgi temin edilerek üretici ve ihracatçılarımızla paylaşılmıştır. Mısır'ın uygulamasının meşru bir amaca hizmet etmediği, gerektiğinden fazla ticareti kısıtladığı ve Mısır'a ihracatımızın önünde ticarete teknik engel oluşturduğu değerlendirilmektedir. Dolayısıyla, uygulamaya derhal son verilmesini teminen, Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) platformu da kullanılmak suretiyle Mısır nezdinde gerekli girişimlerde bulunulmuş, ayrıca uygulamadan etkilenen diğer önemli ülkelerle işbirliği ve bilgi akışı da sağlanmıştır.

Bu alanda yürütülen çalışmalar neticesinde konu 14-16 Haziran 2016 tarihlerinde gerçekleştirilen DTÖ Ticarete Teknik Engeller Komitesi toplantısının "Belirli Ticari Sorunlar" başlığı altında ülkemizce DTÖ platformuna taşınmıştır. Bahse konu toplantıda ülkemizle birlikte İsviçre, AB, ABD, Güney Afrika Cumhuriyeti, Avustralya, Kanada, Çin Halk Cumhuriyeti, Norveç, Ukrayna ve Şili de kayıt sistemi hakkında kaygılarını dile getirmişlerdir. Dolayısıyla uygulamanın ülkemize özel olmadığı anlaşılmaktadır.

Ayrıca, yapılan ikili görüşmeler ve ülkemiz yorum ile kaygılarına verdiği cevaplarda Mısır, ülkelerin görüş ve şikayetleri üzerine "ticareti kolaylaştırıcı" bazı önlemler alındığı yönünde bilgilendirilmedi bulunmuştur. Bu önlemler arasında; Karar uygulamaya girmeden önce gönderilen veya Mısır'a ulaşan ürünlerin; Karar uygulamaya girmeden önce hesap açılan sevkiyatların; sonuçlandırılan, yasallaştırılan ve yurtdışındaki Mısır Konsolosluklarınca tasdik edilen sözleşmelerin, 1 yıldan fazla uygulanmamak koşuluyla, Karar yürürlüğe girmeden önce değerinin % 10'unun transfer edilmesi durumunda kapsam dışında tutulması yer almaktadır.

Bahsedilen önlemlerin en önemlisi olarak; 2005/770 sayılı İhracat ve İthalat Kanunu Uygulama Yönetmeliği'nin 94. maddesi uyarınca GOEIC'e "White List" kapsamında kayıt yaptırmış firmaların, 2016/43 sayılı Karar kapsamında kayıt işlemlerini tamamlayana kadar mezkûr Kararın gerekliliklerini yerine getirmiş sayılması ön plana çıkmaktadır. Mısır'ın sevk öncesi inceleme uygulaması kapsamında, yetkilendirilen gözetim şirketlerinden sevk öncesi inceleme belgesi almamak için pek çok firmamızın bir diğer seçenek olarak "Görsel Denetim" (Visual Inspection) uygulaması kapsamında GOEIC'e kayıt oldukları bilinmektedir. Bu uygulama "White List" olarak da bilinmekte olup, kayıt sisteminden farklı bir uygulamadır.

Mısır tarafından alınan bu önlem, "White List" kapsamında GOEIC'e halihazırda kayıt yaptırmış olan firmaların uygulamada yaşadıkları sıkıntıların azaltılması ve Mısır'a ihracatlarının durmaması açısından önemlidir. Bununla birlikte, bu önlemin ne kadar süre için geçerli olacağı konusunda net bir bilgi olmaması nedeniyle, üretici ve ihracatçılarımızın kayıt işlemlerini tamamlamak için gerekli başvuruları bir an önce yapmalarında da fayda görülmektedir. Mısır üretici kayıt sistemine ilişkin gerekli bilgilere GOEIC internet sitesinden (www.goeic.gov.eg) ulaşılabilmektedir.

Diğer taraftan, Mısır'ın söz konusu uygulamasına ilişkin gerek ikili, gerekse DTÖ platformunda sorunun çözümü yönünde ülkemiz girişimlerine Bakanlığımızca devam edilecektir.